

בענין פסקי רב אלישיב זצ"ל II - שיעור 919

I. פסקי רב אלישיב שהובא בספר קובץ תשובות (חלק 3)

- (א) צריך שיקבע מקום לתפילתו שלא ישנהו אם לא לצורך (דף ט)
- (ב) הענין להתפלל בתור ש"ץ לע"נ אביו הוא בגדר מצות כיבוד אב (שו"ת רעק"א ס"ח) ואין לך צורך גדול מזה (רמ"א י"ד ע"ו) מי שיודע להתפלל יתפלל ויותר מועיל מקדיש יתום שלא נתקן אלא לקטנים
- (ג) אבל כל השנים עשר חודש משתדלים לעלות למפטיר (דף י"ז)
- (ד) מכירת המפטיר במקום שיש אבל המנהג הוא על אף שאבל אחד נמצא בביהכ"נ מוכרים את המפטיר וכל המוסיף במחיר זוכה (דף י"ז)
- (ה) הפעלת מעלית בשבת ע"י עכו"ם באחד שקנה בנין של מאות דירות ורוב הדיירים הם גויים ונוגע לפרנסתו של ישראל צריך שיהיה בו תנאי מפורש שהדיירים הם השוכרים את הגוי ובכה"ג אין להיהודי שום שייכות אל הגוי המפעיל את המעלית (דף י"ט) ובנוגע היהודים מחללי שבת יצוו להגוי להפעילו ויעברו על אמירה לעכו"ם יש להתיר באינו עושה האיסור מיד ואבאר
- (ו) הלכה פסוקה באה"ע (כ"ח - ז) דהמחבק או המנשק אחרתו הגדולה אעפ"י שאין לו שום הנאה כלל ה"ז מגונה ביותר ודבר איסור הוא מ"מ בנתינת יד כשלא ראה הרבה שנים רשאי
- (ז) שאילת שלום לאשה מותר דסמכי אמה שכתבו תוס' קידושין (פ"ח) דאינו עושה דרך חיבה
- (ח) בענין לשון הרע אם לוי מראה לשמעון את המעשה בשעה שראובן עושה ושמעון בעצמו רואה את הדבר אין בזה משום לשה"ר (דף כ)
- (ט) חולה שאין בו סכנה מותר לעשות בשבת כל איסורי תורה ע"י שינוי ואם יש בו סכנת איבר ושמא יבוא עי"ז לסכנת הגוף אין צריך שינוי כלל (דף ל)
- (י) אַבֵּל על אמו תוך י"ב חודש יכול להשתתף בהקפות וגם בריקוד אלא שעליו למעט בריקוד מכפי שהוא רגיל בכל השנים (דף מ"ה)
- (יא) מעשר כספים למי שהוא עצמו נצרך עיין ברמ"א (י"ד ר"ח - ז) דאינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו (דף מ"ה) וכ"כ הש"ך (י"ד רמ"ח - ח)

II. פסקי רב אלישיב שהובא בספר ישא יוסף

- (א) אם נסתיימה התפילה ואין מי שיגיד קדיש בתור אבל או יא"צ ראוי שמי שאין לו הורים יאמר קדיש אחר עלינו וגם קדיש דרבנן בסוף התפילה וגם אחר תפילת שחרית שיש בו שיעור במשך מספר דקות מותר להם לומר קדיש (דף ז)
- (ב) האשה חייבת להתפלל ברכות התורה, וברכות השחר, פרשת התמיד, ברוך שאמר, אשרי, ישתבח, שמע, אמת ויציב עד גאל ישראל ותפילות מנחה וערבית אינה מחויבת ונערוות בסמינר שלבית יעקב להוסיף גם פסוקי דזמרה ואם יש שהות יתפללו תפילה מלאה ככל אדם (דף כ"ח)
- (ג) לנשק הס"ת דוקא בפה ולא ליגע בה ולנשק ביד רק אם אינו יכול לנשק בפה וכתב בשערי אפרים שינשק ביד אבל בפה עדיף משום דשומר מצוה לא ידע דבר רע (דף כ"ז)
- (ד) חובת מחיצה בעזרת הנשים שיהיה כגובה שלא יכלו להסתכל אנשים בנשים וזה מנהג בארץ ישראל ומה שרב משה התיר יותר נמוך הוא רק בארצות הברית שלא היה מנהג כא"י (דף ל)
- (ה) לקבל להיות רב בבית הכנסת שאין לו מחיצה מותר רק בתנאי שתיכנה מחיצה בבית הכנסת

תוך שנה והתשובה הזאת היתה על דעת החזו"א ורב יצחק הוטנר (דף ל"ח) ואבאר

- (ו) בענין שימוש בשעון שבת אין חשש איסור אמנם ברור שדבר זה מסור לחכמי ישראל (דף מ)
(ז) לחם משנה במסובים רבים ואין כזית לכל אחד יתן לכל אחד ואחד מהמסובים פחות מכזית וישלימו הכזית בחלה נוספת (דף מ"ט)
(ח) פסיק רישא ע"י נכרי מותר ועיקר הדין כמג"א ואג"מ (ז - ס"ח) מ"מ אין להקל משום הקלקול שיבוא מזה בענין אמירה לנכרי (דף י"ח)
(ט) שבע ברכות בסעודה שלישית שיהא החתן המזמן ואז הוא יכול לשתות והכלה לשתות אחר הבדלה (דף ע"ד)
(י) לכבוד לברך ברכות שבע ברכות אף למי שלא אכל בסעודה ראינו הרבה פעמים שרב אלישיב בירך שבע ברכות אע"פ שלא אכל בסעודה (ע"ס)
(יא) חברי הצלה אינו מותר להם לחזור למקומם ע"י נהיגה ברכבם א"כ יהיה נהג נכרי שיחזירם לביתם (דף קט"ז)
(יב) הדרך לכותל המערבי היה כולו מכוסה במצלמות המעבירות צילומים למסכים במטה המשטרה לצורך צפיה בשעת מעשה ובמצב הזה יש להימנע מלילך להכותל בשבת וביו"ט דהוי פס"ר דניח"ל ואינו נחשב גרמא וג"כ נחשב כתב אמנם נעשה תיקונים שלא נחשב כתב (דף קכ"ו) ואבאר
(יג) בזמן הזה קשה להסתמך על שכירות רשות שנעשית משר הבטחון או ראש העיר או שר המשטרה כיון שאין להם זכות בבתי התושבים להכנס לשם מדעתם (דף קל"ג)

III. פסקי רב אלישיב המובא בקובץ מבקשי תורה (תשל"ז)

- (א) חייב לעמוד מפני אביו ואמו עד שיתכסו ממנו או עד שישבו ורק שחרית וערבית אם לא בפני אחרים שאינן יודעים שכבר עמד בפניהם ודלא כהחיי אדם (אות ז) דאפילו מאה פעמים ביום יש לעמוד בפניהם
(ב) הרואה אביו ואמו מתקרבים והוא עומד מן הראוי להתיישב בכדי לקיים מצות קימה וגם כשהבן עוסק בלימודו
(ג) בעלייה לתורה צריך לומר בן אבא מורי רב פלוני ודלא כהאג"מ (ב - קל"ג)
(ד) מותר להקיץ אביו לצורך מצוה דכולם חייבים בכבוד המקום
(ה) אב המבקש מבנו שישתתף בשמחת משפחתית באופן שזה יגרום לו ביטול תורה אינו חייב לשמוע לו וכן בהקמת מצבה (ד"ע)
(ו) הורים הרוצים שבניהם יבקרם צריך לבקרום ואפילו יש בזה ביטול תורה
(ז) אב הרוצה לשרת בנו מותר לקבל ממנו א"כ האב בן תורה דאסור להשתמש בבן תורה
(ח) היה קוץ תחוב לאביו לא יוציאנו שמא יבוא לעשות לאביו חבורה וכן אם היה הבן רופא אבל כשאין שם אחר מותר
(ט) במקום שהמנהג הוא שנותנים שם לילדים על שם ההורים יש בזה מצוה משום מכבדו כמותו
(י) אב שמחל על כבודו כבודו מחול מ"מ שיענש בידי שמים וכתב הרדב"ז דאפילו אחר שמחל האב הרי זה מקיים מצות עשה של כיבוד אב